

Aarhus School of Architecture // Design School Kolding // Royal Danish Academy

Netværkslaboratoriet

Olander, Sissel

Publication date:
2013

Document Version:
Også kaldet Forlagets PDF

[Link to publication](#)

Citation for published version (APA):

Olander, S. (2013). *Netværkslaboratoriet: Borgerdialog og kulturproduktion i nye formater*. Det Kongelige Danske Kunstakademis Skoler for Arkitektur, Design og Konservering. Kunstakademiets Designskole.
http://www.vanloeselokaludvalg.kk.dk/wp-content/uploads/2013/01/Netv%C3%A6rkslaboratoriet_Publikation.pdf

General rights

Copyright and moral rights for the publications made accessible in the public portal are retained by the authors and/or other copyright owners and it is a condition of accessing publications that users recognise and abide by the legal requirements associated with these rights.

- Users may download and print one copy of any publication from the public portal for the purpose of private study or research.
- You may not further distribute the material or use it for any profit-making activity or commercial gain
- You may freely distribute the URL identifying the publication in the public portal ?

Take down policy

If you believe that this document breaches copyright please contact us providing details, and we will remove access to the work immediately and investigate your claim.

NETVÆRKS- LABORATORIET

Borgerdialog og
kulturproduktion
i nye formater

NETVÆRKS- LABORATORIET

Borgerdialog og
kulturproduktion
i nye formater

NETVÆRKS LABORORIET

Publiceret i Danmark i 2013 af Det Kongelige
Danske Kunstakademis Skoler for Arkitektur,
Design og Konservering, Designskolen

Af Sissel Olander
ErhvervsPh.D. ved Københavns Kommune

Layout

Rasmus Michaëlis

Tryk

Narayana Press

ISBN

978-87-7830-307-3

Papir

Munken Polar 120g

Skrifttyper

ITC New Baskerville

Rum Sans

Dom BT

FORORD

Denne bog handler om Netværkslaboratoriet. Netværkslaboratoriet er både titlen på et forskningsprojekt og en måde at arbejde på. Forskningsprojektet begyndte i august 2010 hvor Københavns Kommunes Kultur- og Fritidsforvaltning og Kunstakademiets Designskole indledte et samarbejde om et treårigt erhvervs-Ph.d.-projekt støttet af midler fra Forsknings og Innovationsstyrelsen. Med denne bog vil vi fortælle om vores erfaringer med at afprøve og udforske de metoder og tilgange, som vi under ét kalder for Netværkslaboratoriet, i de tre kommunale kulturenheder Kultur Nord, Kulturstationen Vanløse og Kulturanstalten Vesterbro.

INDHOLD

Hvorfor et Netværkslaboratorium?	10
Samproduktion	11
Det er ikke længere nok at præsentere et flot koncertprogram	12
Borgernes ressourcer og aktiviteter er vores samling	15
I dag har borgeren et navn	16
At formatere den demokratiske dialog	17
<hr/>	
Laboratoriemetaforen gør os i stand til at se på kulturarbejde med andre øjne	20
Den første udforskning	21
Kulturens gadeplansarbejdere	23
At skabe den åbne ramme	24
Vi starter med det der er	26
Steder og stemmer	27
Dukkescenarier	28
Cirkusprinsessen og kulturarbejderen	30
Der skal være noget på spil	32
<hr/>	
Biblioteket som grænseland	34
En anden form for kulturproduktion	36
Er de 'løse børn' en succes vi ikke henter hjem?	37
Hvad med dem der ikke melder sig til en arbejdsgruppe?	39
Vi glemte at lytte til hvad børnene havde lyst til at tale om	40
Et møde om en bog	41
Det hele sker i mødet	42
<hr/>	
Bydelslaboratoriet	45
Medborgercentret er ikke noget vi har, det er noget vi er!	46
Match-making	48
Rum til nye fællesskaber	50
En scrapbog som værktøj	53
På vej mod et fælles sprog	54
Hvad kan et bydelslaboratorium være?	55
<hr/>	
Lokaludvalget har brug for kulturenhedernes netværk!	62
Der er brug for kreativitet i dialogen	63
Hvordan kommer vi den entreprenante borger bedre i møde?	64
Vi glemte at sende fra den personlige mail	66
5 historier der får 60 mennesker til at tale sammen	68
En lørdag i november	71
Kort der fortæller	74
'Hvad-nu-hvis'	74
Ti bud på fremtidens kulturnetværk i Vanløse	76
Borgerne fik lokalpolitikere på banen	78
<hr/>	
Netværkslaboratoriet på vej	81

HVORFOR ET NETVÆRKS LABORATORIUM?

I takt med at kommunale kulturinstitutioner forvandler sig fra mindre, selvstændige biblioteker og kulturhuse, til større lokale centre, går disse nye og større kulturenheder hen og bliver til stærke lokale platforme for kulturelle og sociale netværk. Det daglige kulturarbejde i enhederne kommer i høj grad til at handle om at finde koblingspunkter til hverdagslivet i bydelene. Kulturarbejde bliver derfor også til en løbende udforskning af hvordan åbne kommunale kulturinstitutioner kan gå i produktiv dialog med det lokale.

Vi har taget idéen om laboratoriet med fra designforskningen og ud i tre københavnske kulturenheder. Laboratoriet er en måde at arbejde på, der skaber ny viden og nye forslag, gennem afprøvning og eksperimenter. Det er på én gang en ramme og en metafor for en tilgang til dialog, der i de seneste år er blevet udviklet i det felt indenfor designforskningen der kaldes Co-design. Co-design betragter designprocesser som forløb, der altid kan og bør distribueres mellem de aktører, der i sidste ende skal leve med konsekvenserne af et nyt design. Vores idé om Netværkslaboratoriet er båret frem af en grundlæggende demokratisk interesse, der orienterer sig mod at iscenesætte design som en proces for fælles udforskning af en mulig fremtid. Netværkslaboratoriet tilhører den gren af designforskningen der undersøger verden, ved aktivt at involvere sig i processen med at skitsere nye muligheder. Designeren arbejder gennem udkast, ved at bygge og forme noget, eller ved, som i dette tilfælde, at designe processer.

SAMPRODUKTION

Nerven i Netværkslaboratoriet er idéen om samproduktion. Kulturproduktion ikke bare *for*, men først og fremmest *sammen med* borgerne. I projektet kommer dette bl.a. til udtryk i en række workshops hvor fortællinger om lokalt hverdagsliv og kulturproduktion bliver sat i scene, genforhandlet og peget videre af deltagernes egne forestillinger om det mulige. Arbejdet skaber en platform der indbyder til at se muligheder for nye samarbejder i lokalmiljøet på tværs af grænser mellem lokale netværk og institutioner. Netværkslaboratoriet handler derfor ikke så meget om at afdække brugernes behov, eller om at levere den perfekte service, men snarere om at etablere en dialog der kan styrke lokale netværk og gøre kulturprojekter håndgribelige. Vi forstår samproduktion som det der skabes gennem udveksling og interesse fra alle deltagere i processen. Kulturenhederne kan tilbyde faglige og materielle ressourcer, der vækkes i mødet med borgerne. Det møde, hvor kulturarbejderens faglighed og ressourcer møder borgerens idéer og interesser, handler om meget mere end blot at give borgerne det de vil have.

DET ER IKKE LÆNGERE NOK AT PRÆSENTERE ET FLOT KONCERTPROGRAM

Biblioteket på Rentemestervej er et spændende forsøg på at tænke kulturhus og bibliotek sammen fra første spadestik. Idéen om den samlede kulturenhed, der rummer kreative værksteder, voksen- og børnebibliotek, cafe, borgerservice, koncertsal og meget andet, har været udgangspunktet for arkitekternes opdrag. Men Kultur Nord er meget mere end Biblioteket. En hel vifte af kultursatellitter spredt ud over Bispebjerg og nu også Brønshøj-Husum og Tingbjerg arbejder under den samme paraply. Fra børnekulturhuset Sokkelundlille ved Utterslev Torv til stand-up scenen i den gamle Lygten stationsbygning udfoldes lokalt kulturarbejde i løbende samarbejder mellem Kultur Nord's ansatte og lokale borgere. Chef for Kultur Nord, Jan Lindboe, sammenligner en del af det arbejde der udføres i dag omkring de sammenlagte kulturenheder, med de opgaver der blev varetaget af Kvarterløft før i tiden. Kulturenhederne bliver mere og mere et offentligt rum med tag på. En åben institution der gennem kulturelle og sociale projekter arbejder for at styrke fællesskabet i bydelen. Kulturen tænkes i stigende grad ind i byens liv og udvikling i bredere forstand:

"Vores opgave er at være i bevægelse med bydelen. Det betyder at både bibliotek og kulturhus ikke længere kan være tilfredse med at blive inde bag murene og administrere. Det er ikke nok at præsentere et flot koncertprogram eller fordele lokaler til forskellige foreninger. Biblioteket er allerede meget mere end udlån. Kulturenhederne skal være det lokale omdrejningspunkt i bydelene, og det bliver vi bedst, når vi sætter vores faglige ressourcer i spil i samarbejde med det der foregår rundt omkring i byen."

BORGERNES RESSOURCER OG AKTIVITETER ER VORES SAMLING

På Kulturstationen Vanløse, hvor Hannah Haansbæk Rasmussen er kulturel leder og souschef, skal der hele tiden røres i gryden for at forbinde de mange lokale aktører og interesser med hinanden.

”Andre kulturinstitutioner som fx museer tager hånd om deres samling. Vores samling er borgerne, deres ressourcer, aktiviteter og idéer, og derfor tager vi del i mange forskellige projekter, ikke bare i vores egen institution, men i høj grad også i bydelen. Vi har en interesse i at tage hånd om det, der vibrerer i bydelen og dermed bygge bro mellem det etablerede kulturliv, som vi selv er en del af, og det ikke-etablerede. Mange efterspørger netop dét en institution kan, altså være dynamo og fødselshjælper og at skabe netværk gennem en stor berøringsflade i bydelen. Vi hjælper med at skabe forbindelse mellem initiativtagere i byen.”

I DAG HAR BORGEREN ET NAVN

Det giver ikke længere mening at karakterisere borgeren eller brugeren som medlem af et bestemt segment. Brugeren eller forbrugeren, hvis vaner og viljer er låst fast i en bestemt gruppering, er for længst afløst af do it yourself- kulturproducenten, der på samme tid også er nabo, frivillig, beboer, låner og meget andet. Det bliver sværere og sværere at tale på nogens vegne. Brugerbestyrelser, høringer og repræsentative strukturer bliver udfordret af borgeren der selv vil være med. Ikke ved at overlade holdninger og beslutninger til en talsmand, men gennem direkte engagement og udveksling i de løse eller mere faste fællesskaber, der hele tiden bliver til i og omkring kommunale kulturinstitutioner. Borgeren vil ikke længere blot dannes og oplyses. Borgeren bliver til gennem udveksling i fællesskaber, hvor medbestemmelse handler om muligheden for at medproducere i eget navn.

AT FORMATERE DEN DEMOKRATISKE DIALOG

Vi betragter lokale kommunale kulturenheder som et knudepunkt eller et samlingssted, på samme måde som agoraen i det antikke Grækenland, hvor hverdagslivet udspillede sig gennem handel, diskussion og kunstnerisk og politisk udfoldelse på byens overdækkede torv. Derfor kommer kultur- og biblioteksarbejde til at handle om meget mere end at levere den optimale service. Kulturinstitutioner leverer naturligvis også god og vigtig service, og professionel drift er selvfølgelig en uundværlig del af arbejdet i kulturenhederne. Men i projekt Netværkslaboratoriet spiller vi med i den proces, der går ud på at åbne institutionerne aktivt mod det lokale liv. Det handler om at eksperimentere med nye former for involvering, udveksling og samproduktion på tværs af institutioner og lokale netværk. Derfor har Netværkslaboratoriet valgt at placere sig på kanten af den daglige drift. Vi har hængt os på den proces der allerede er i gang i kulturenhederne, dér hvor omdrejningspunktet for nye idéer og projekter er lokalt netværksarbejde og mobilisering. Netværkslaboratoriet er optaget af at iscenesætte møder, mellem mennesker med forskellige baggrunde, hvor deltagerne i fællesskab kan indgå i produktive og fremadrettede dialoger om nye muligheder.

Når vi sætter os for at ville skabe processer, hvor mange forskellige borgere og kommunalt ansatte sammen skal forhandle sig frem til nye idéer og samarbejder, er det vigtigt at der etableres et fælles sprog. Ord og begreber som kultur, netværk, demokrati og fællesskab er ofte abstrakte størrelser, der afhængig af sammenhængen antager mange forskellige betydninger. Når det drejer sig om at skabe rum til en fælles fremtidsorienteret samtale, er positive og åbne termer ikke altid nok. Det er vigtigt at kunne gøre det abstrakte konkret og det flygtige håndgribeligt, for simpelthen at vide hvad det er vi snakker om. Her spiller materialer og formater en vigtig rolle. I bogen præsenterer vi forskellige materialer og formater vi har brugt i projektet. Formaterne er med til at sætte rammen for de dialoger vi har

arbejdet med at iscenesætte. De er udviklet for at sikre deltagerne en fælles og konkret ramme at arbejde ud fra, men de er i høj grad også afgørende for at sætte deltagerne i stand til, at udtrykke hvad kultur, netværk, demokrati og fællesskab kan betyde specifikt for dem.

I Netværkslaboratoriet forsøger vi at udvikle materialer og formater, der på den ene side, gennem fortællinger og billeder, kaster lys på et udpluk af de konkrete kulturnetværk, der arbejder i bydelene, og på den anden side, inspirerer deltagerne til at tale deres egne historier, håb og drømme frem. Vores grundantagelse er, at det nye og mulige opstår, når dét der er velkendt bliver sat i scene og kombineres på en ny måde. Kreativiteten opstår når mødet med andre gør at det vi kender godt, pludselig virker overraskende nyt. Netværkslaboratoriet handler derfor ikke så meget om at tænke ud af boksen, men snarere om at genfortælle hverdagen for at iscenesætte den på ny i fællesskab. Beslutninger i en eller anden form er en del af enhver designproces, men Netværkslaboratoriet handler faktisk ikke så meget om at tage store og langsigtede beslutninger her og nu. Det handler mere om at åbne mulighedsrummet op, og at få øje på de mange forskellige forbindelser, der vokser frem i mødet. Det er en konkret måde at snakke om fremtiden på, hvor formaterne giver mulighed for, at meninger kan mødes og brydes. Dermed er Netværkslaboratoriet også et bud på hvordan vi kan fortsætte med at udvikle den demokratiske dialog.

**HVAD NU HVIS
KULTURARBEJDERE ER
DEMOKRATIETS GADE-
PLANSARBEJDERE?**

LABORATORIEMETAFOREN GØR OS I STAND TIL AT SE PÅ KULTURARBEJDE MED ANDRE ØJNE

I begyndelsen af projektet var opgaven først og fremmest at udforske spørgsmålet: Hvad kan et Netværkslaboratorium være i Vanløse, Nordvest og på Vesterbro? Når først vi begynder at kigge efter netværksarbejde, forstår vi at lokale kulturenheder allerede vrirler med laboratorier. Mange forskellige ansatte arbejder med at engagere og mobilisere netværk i de forskellige bydele omkring forskellige dagsordener og projekter. Kommunale kulturfolk er med til at bevæge netværk mod nye eksperimenter med forskellige former for kulturproduktion.

Laboratoriet forudsætter en ramme, en form for kontrolleret miljø, der gør det muligt at arbejde mod et mål. For at kunne udføre eksperimenter må laboranten kende sit apparatur. På samme måde må kulturarbejderen kende sin institution, men også sin bydel, og vide hvem der skal tages fat i og hvor tingene kan udspille sig, når noget skal sættes i scene. Laboratoriet er en praksis, hvor mange af arbejdsgangene skal gentages for at ankomme til noget nyt. Kulturarbejderen kan være drivkraften bag nye projekter og samarbejder, netop fordi meget af arbejdet går ud på at fastholde kontakten med forskellige netværk, og at vide hvem der kan mobiliseres, hvor der fx kan søges fonde, eller hvor en event kan finde sted. At bygge relationer med forskellige netværk kræver vedligeholdelse og gentagelse. Men en laboratoriepraksis er også drevet af viljen til at udforske og afprøve noget nyt. Eksperimentet er lykkedes når vi får øje på det nye. Derfor er det ikke nok kun at vedligeholde apparatret, eller bare at gøre det samme som sidste år. En praksis uden eksperimenter og nysgerrighed holder op med at være et laboratorium.

DEN FØRSTE UDFORSKNING

I den første del af projektet gik vi ud og ledte efter laboratorier for kulturproduktion i kulturenhederne og i bydelene. Vi var både interesserede i det netværksarbejde der foregik indenfor eller på grænsen af de institutionelle rammer, men også i de mere løse og porøse netværk af autonome kulturaktører rundt omkring i bydelene. Vi var interesserede i at starte en samtale om den kulturproduktion der foregår i institutionernes grænse-land, dér hvor medarbejdere og lokale netværk arbejder sammen om at få nye initiativer op at stå. Vi ville udforske hvordan metoder fra designforskningen, kunne skabe et rum for en konstruktiv og fremadrettet dialog om nye lokale fælleskaber og samarbejder. Af to omgange, én gang i Vanløse og én gang i Nordvest, inviterede vi til et åbent møde, hvor ansatte i kulturenhederne og forskellige kulturaktører og lokale borgere, en aften efter arbejdstid, kunne få mulighed for at bringe deres idéer og interesser i spil.

Workshop i Biblioteket på Rentemestervej

KULTURENS GADEPLANSARBEJDERE

På Utterslev Torv ved det lille gadekær ligger et gammelt bindingsværkshus. Huset blev oprindeligt bygget som jagthytte for Kong Christian 7., men i dag er huset centrum for børnekulturen i Bispebjerg. Sokkelundlille børnekulturhus drives af Maren og Connie. De arbejder med kvarterets børn, unge og institutioner, og tilbyder mange forskellige aktiviteter både i huset og rundt omkring i bydelen. I huset er der forskellige kreative værksteder, fortællerscene og dukketeater. Førstesalen omdannes fra tid til anden til en eventyrlig temalegeplads, hvor børn får mulighed for at udforske et bestemt tema i et helt særligt univers af scenografi, lyd og lys. Meget af det arbejde Connie og Maren laver handler om at have fat i det kvarter de arbejder i. De arbejder både med tilbagevendende aktiviteter og nye projekter. Om sommeren tager de rundt med deres cirkusvogn på Bispebjergs pladser, og sammen med beboerprojekt Bispebjerg transformerer de, på den årlige markedsdag, Utterslev Torv til en levende markedsplads, i samarbejde med lokale beboere.

AT SKABE DEN ÅBNE RAMME

Morten er bibliotekar på Kulturstationen i Vanløse, og har startet en skriveklub for børn og unge. Idéen til skriveklubben, der i dag er blevet til et større netværk og har spredt sig til flere forskellige biblioteker i København, voksede egentlig ud af Forfatterspirernes forfatterværksted som Kulturstationen med stor succes har afholdt siden 2008. Her mødes en stor gruppe børn og unge i sidste uge af deres sommerferie, for at skrive fem timer om dagen. Med sommerkurset opstod et ønske om at fortsætte samarbejdet, og de unge deltagere forsøgte faktisk at få det op at stå, men det viste sig at være rigtig svært. Det var ikke nok for forfatterspirerne at sende en sms til hinanden og spørge: "Kan du mødes i dag?" Der var brug for en ramme, en bestemt dag, et sted og nogle forfattere til at hjælpe og vejlede.

I Forfatterspirernes skriveklub er det meget åbent hvordan hele processen foregår, og hvordan de unge har lyst til at skrive. Morten holder kontakt til deltagerne mellem møderne over mail. Hvis der er et spændende skrivekursus eller en konkurrence, foreslår han dem at prøve det af, og når han møder dem på biblioteket snakker de om hvordan det går med skrivningen, og hvad de læser nu. Skrivenetværket bygger i en hvis forstand videre på andre bibliotekstilbud. Man kan godt betragte det med at skrive som den anden side af læsningen, men man behøver faktisk ikke at have læst særlig meget for at have lyst til at skrive eller digte.

VI STARTER MED DET DER ER

Der er en særlig antropologisk orientering mod hverdagslivet i vores måde at arbejde på, når vi sætter møder op. Vi bruger selvfølgelig metaforen om laboratoriet til at lede med, men den vækkes først til live i mødet med virkeligheden. Vi skærper vores forståelse af hvad netværkslaboratorier for kulturproduktion kan være i Vanløse, Nordvest og på Vesterbro i det konkrete møde med hverdagsfællesskaber rundt omkring i bydelen. Vi er afhængige af at medarbejdere og borgere er villige til at dele deres historier, og at de peger os videre i deres netværk. Det drejer sig i høj grad om at bygge relationer gennem udveksling af historier. Vi kommer med vores idéer og interesser for samproduktion, med forskellige tilgange og metoder fra designforskningen og lægger dem frem. På samme måde som kulturarbejdere og borgere viser os hvad de er optagede af.

STEDER OG STEMMER

Vi skal have noget at holde fast i for at samtalen kan blive produktiv. Materialerne består af billeder og små historier eller udsagn, der iscenesætter noget lokalt og konkret, men som ikke giver svaret på hvordan der skal tales om det, eller hvad der er meningen med det. Der er brug for forskellige typer af materialer som kan kobles på forskellig vis. Den meget konkrete opgave med at forbinde materialerne på nye måder giver deltagerne noget at tale med.

Stemmekortene præsenterer eksempelvis et udvalg af forskellige stemmer fra bydelene. Kortene tematiserer de forskellige ting folk er optagede af. De er taget ud af en sammenhæng, men peget meget bevidst ind i det konkrete møde i workshoppen. Det er ord der er faldet i snakke med forskellige folk, eller kondenseringer af længere samtaler over et bestemt tema.

Stedkortene henviser til forskellige vigtige steder der er blevet peget ud for os på vores tur rundt i bydelen. Det er et udvalg af forskellige lokaliteter der ikke nødvendigvis har forbindelse til hinanden, men som i workshoppen kan bruges til at skabe nye forbindelser med.

Eksempler på stedkort fra de to første workshops i Vanløse og Nordvest

DUKKESCENARIER

Der er brug for en ramme eller et format der giver deltagerne noget at arbejde hen i mod. Når deltagerne har udvalgt de sted- og stemmekort de synes er mest interessante, og diskuteret med de andre i gruppen ud fra deres egne idéer og dagsordener, bliver de bedt om at forbinde materialerne på ny.

Dukkescenariet er en lille fremtidshistorie som deltagerne producerer sammen. Stemmekortene siger noget om hvad scenariet kan handle om, og stedkortene fortæller noget om hvor historien kan foregå. Stedkortene bliver til kulisser hvor gruppens historie kan udspille sig. Hver gruppe får dukker, noget skumpap og et sæt af sakse, tuscher og papir. Deres opgave er sammen at producere en fremtidshistorie bestående af tre scener, hvor de selv spiller rollerne med dukkerne. Fremtidsscenarioet skal opføres for de andre grupper. Det består af tre scener, og det må højst tage to minutter.

Der sker noget når man beder folk samle en længere samtale i et dukkescenarie. Det er helt bevidst at de materialer deltagerne har behandlet i samtale og diskussion indgår direkte i scenariet. Dukkescenariet stiller deltagerne overfor en opgave der skal løses. De skal skabe en historie der peger fremad, på baggrund af de mange synspunkter og interesser det behandlede materiale har bragt frem rundt om bordet. Indsigter og temaer skal blive til en konkret vision. Der skal tages beslutninger om hvem der kan være med og hvor det kan foregå. Der skal vælges til og fra, således at de temaer samtalen har handlet om bliver skærpet. Deltagerne arbejder under tidspres. Det virker som et produktivt benspænd i den kreative proces. Dukkerne bringer deltagerne frem på scenen, men tillader alligevel at der holdes en form for distance. Alles øjne er rettet mod dukkerne når scenariet fremføres.

Der arbejdes med dukkescenarier på
Biblioteket på Rentemestervej

Workshop på Kulturstationen

CIRKUSPRINSESSEN OG KULTURARBEJDEREN

Vi befinder os på Kulturstationen i Vanløse en aften først i marts. I lokalet med store vinduer ud mod Frode Jacobsens Plads er cirka 20 mennesker i mindre grupper i gang med at arbejde med dukkescenarier. Der er en god blanding af forskellige folk fra Vanløse: butiksindehavere, lokalpolitikere, ansatte på Kulturstationen og forskellige kulturfolk som forfattere og musikere. I gruppen tæt på det hvide lærred sidder Hannah og Tjatjana. De arbejder med en historie om et samarbejde mellem Cirkus Panik, et lille familiecirkus på Skjulhøj Alle, som Tjatjana driver sammen med sin mand, og biblioteket på Kulturstationen. Tjatjana bøjer sig ind over bordet og kigger indgående på et billede af biblioteksrummet, som gruppen har valgt til kulisse for den midterste af de tre scener. Hun undersøger højden fra gulv til loft og påpeger, at der jo skal være ret højt til loftet hvis det skal være muligt at svinge sig i trapez i rummet. Materialerne er med til at gøre dialogen om et fremtidigt samarbejde mellem Cirkus Panik og Kulturstationen konkret. For Tjatjana er højden fra gulv til loft vigtig. Hun bliver nødt til at forholde sig til hvad der egentlig kan lade sig gøre i biblioteksrummet, for at bringe idéen videre.

I sidste scene skal scenariet slutte nede på Skjulhøj Alle. Der er ikke noget stedkort med Skjulhøj Alle, så gruppen har valgt et andet billede der viser en villavej i Vanløse. Idéen er, at scenariet skal afsluttes med et optog på Kulturnatten, der går forbi Kulturstationen, ned af Jernbane Allé og ender nede hos Cirkus Panik. Historien slutter med en cirkusforestilling og en stor fest. Cirkusforestillingen skal opføres af de elever, der i fremtiden vil komme nede på den nye cirkusskole. Der arbejdes med at klæde dukkerne på og fordele de forskellige roller. De er ikke helt klar med alle detaljer i historien, men Tjatjana indtager rollen som cirkusprinsesse i biblioteksrummet, og Hannah må agere kulturarbejder der introducerer Vanløse Jazzklub for cirkusinteresserede, for nu går optagelserne i gang.

Akrobatik på biblioteket i Vanløse

Hannah og Tjatjana

DER SKAL VÆRE NOGET PÅ SPIL

Det kan virke lidt besynderligt at se voksne mennesker lege med dukker, men selvom stemningen er legende og lidt løssluppen betyder det ikke, at der ikke er noget på spil for deltagerne. Dukkescenariet hjælper med på én gang at åbne og styre samtalen. For at det kan lykkes kræver det, at de materialer der bliver bragt ind i samtalen, taler ind i et interessefelt som deltagerne kan samles om. Dukkescenariet er ikke en teknik, der bare kan hives ned fra hylden. Der skal være noget på spil!

Dukkescenarierne sætter deltagerne i stand til at tegne konturerne af en mulig fælles fremtidsvision. Den lineære form, med en begyndelse, en midte og en slutning, tvinger gruppen til at samles om en meget konkret historie. Historien rækker ud over gruppens interne snak, fordi vi alle efterfølgende kan snakke med om det vi er blevet præsenteret for.

**ER DE 'LØSE BØRN'
EN SUCCES VI IKKE
HENTER HJEM?**

BIBLIOTEKET SOM GRÆNSELAND

På hjørnet af Lyrskovgade og Enghavevej, på Kulturanstalten Vesterbro, ligger Børnekulturstedet, der i daglig tale blot kaldes BKS eller Kulturen. BKS er placeret lige under bibliotekets lokaler, i kælderen med vinduer ud mod Enghavevej. I mere end ti år har kælderen fungeret som uformelt værested for kvarterets børn. Hver mandag, onsdag og fredag eftermiddag bliver det lille lokale, med eget køkken og tilstødende danse- og gymnastiksal, fyldt op med børn og unge fra Enghave. En hel del har søskende der også frekventerer stedet, eller familiemedlemmer der tidligere er kommet i kælderen. Børnene kommer og går som de har lyst. Der er ikke noget ugeprogram eller særlige planlagte aktiviteter i BKS, udover det meget populære rugbrødsværksted, som Ina, der er i mange år har været ansat i kælderen, har stået for at løbe i gang. Hver mandag og fredag er der fælles kold buffet, og om onsdagen serveres der varm mad. Børnene er på skift med til at handle ind og ordne maden. Rugbrødsværkstedet er støttet af lokaludvalget. Der var simpelthen lidt for mange børn der levede af krydderboller fra Aldi, så der var brug for at få et madtilbud på banen. I dag er den fælles frokost blevet et samlingspunkt i kælderen.

LORIS GRAMM
NAJA ROSA
IN FLAMES
KIDD
ISNUG
PATO
VEGA
TJØRØG

BØRNE
KULTUR
STEDET

→

KULTURANSTALTEN

GHED

TEATER
HUND

EN ANDEN FORM FOR KULTURPRODUKTION

Der er meget der gør BKS til et specielt sted. Idéen med BKS var oprindeligt at tilbyde kvarterets børn et alternativ til biblioteket, hvor børnene ellers kom, men hvor den pædagogiske ramme manglede. I dag opererer værestedet i periferien af det vi måske normalt forstår som kulturhus og bibliotek. Det adskiller sig også fra mere traditionelle klubtilbud, blandt andet fordi brugerne ikke er registrerede, og stedet er fuldkomment aldersintegreret. Kælderen er et fristed for de børn og unge i Enghave der ellers ville hænge på gaden. De mere traditionelle kulturtilbud udbydes andre steder i Kulturanstalten, men i BKS udføres en form for kultursocialt arbejde, der mest af alt handler om at skabe en løbende dialog med kvarterets klubløse børn og unge. Visionen med BKS er blandt andet at arbejde med en kulturforståelse hvor dialogen og relationerne er i centrum.

Det der foregår i BKS kan for nogle virke som usynlige kulturaktiviteter, fordi arbejdet med relationer overtrumfer den mere målrettede kulturproduktion der udfolder sig andre steder i huset. De børn der kommer i BKS kalder nogen for 'løse børn'. Det typiske billede er ellers, at de børn og unge der besøger Kulturanstalten kommer her sammen med deres institution eller med deres forældre. Ina, der i mange år har arbejdet i BKS, fortæller at stedet i dagligdagen fungerer som en slags kulturel buffer. Men selvom det er et meget bredt kulturbegreb der arbejdes med i BKS, så er det kulturarbejde der udføres i kælderen, ifølge Ina, faktisk en forlængelse af det arbejde biblioteket allerede varetager. Eksempelvis tilbyder biblioteket i dag lektiehjælp. Biblioteket stiller sig til rådighed for den opgave der skal laves, mens de i BKS tager dialogen om hvorfor den opgave skal laves.

ER DE 'LØSE BØRN' EN SUCCES VI IKKE HENTER HJEM?

På mange Københavnske biblioteker kender man problemstillingen med de 'løse børn'. Det er aktive brugere der på den ene side viser at biblioteket udfylder en vigtig funktion. Samtidig er det en gruppe af brugere, der også til tider skaber udfordringer for det klassiske bibliotek. Da Netværkslaboratoriet kom til Kulturanstalten var der en levende diskussion i medarbejdergruppen om hvorvidt døren mellem kælderen og biblioteket skulle holdes åben eller låses af. Settlementet var på det tidspunkt rykket ind som en del af bemanningen i kælderen, og de havde valgt at låse døren. Det var en ny praksis, eftersom døren i alle de år Ina havde arbejdet i kælderen, altid stod åben. På et medarbejdermøde hvor den fremtidige vision for BKS blev diskuteret, var der fuld opbakning til at døren skulle holdes åben, på trods af, som der blev bemærket, at det jo egentlig var lidt nemmere når døren var lukket. For så slap man for larmende børn der kom farende op af trappen. Spørgsmålet om døren

Ina har været ansat i BKS
gennem mange år

er interessant, både metaforisk og helt konkret. Netværkslaboratoriet kommer ud til kulturenhederne med en dagsorden om samproduktion, og med en forestilling om at hvis vi skruer lidt på vores idé om kulturproduktion, så bliver det sværere at holde døren lukket.

Set med Netværkslaboratoriets øjne er BKS, og historien om hvordan stedet blev til, en ramme der på en eller anden måde undslipper de kategoriseringer vi plejer at bruge. Det er interessant at et bibliotek og kulturhus kan facilitere et sådant rum, og at det gennem mange år er formaliseret indenfor bibliotekets rammer. På samme måde som biblioteket ikke registrerer de borgere der sidder i hjørnet og læser dagens avis, er de børn og unge der bruger BKS heller ikke klienter. Det er netop fordi biblioteket og kulturhuset, fungerer som en åben kulturinstitution i grænselandet mellem offentlig rum og offentlig forvaltning, at et fristed som BKS bliver til en mulighed. Det er faktisk kun når der skabes plads til de 'løse børn' som lokale borgere, og ikke som klienter, at de bliver synlige. Kulturinstitutionen kan varetage dialogen med lokale netværk på en helt særlig måde udelukkende fordi der skabes plads til borgeren. Der er selvfølgelig en overordnet vision for et sted som BKS, men ikke et program for hvad der skal tales om eller hvorfor. Dialogen er i sig selv et mål, fordi fælleskabet bliver til igennem dialogen.

Når vi hævder at Netværkslaboratoriet er et bud på hvordan vi kan fortsætte med at udvikle den demokratiske dialog, er det blandt andet fordi vi anser den demokratiske dialog for at være en meget mere kompleks proces, end den der er kommer til udtryk gennem en række beslutninger, taget af repræsentative aktører på et oplyst grundlag. På samme måde er kulturproduktion meget mere end en genstand der kan hænge på væggen, eller en event der kan sælges billetter til.

HVAD MED DEM DER IKKE MELDER SIG TIL EN ARBEJDSGRUPPE?

I starten af 2012 rykkede Camilla sammen med Områdefornyelsen Vesterbro ind på 2. sal af Kulturanstalten. Camilla er projektleder på Enghave Park, der er nabo til Kulturanstalten, og en af hendes opgaver er at inddrage børn og unge i byudviklingen af Vesterbro. Strategien er beskrevet i et udkast til kvarterplanen fra december 2011. Børn og unge er sjældent fremtrædende i byfornyelsesprojekter, et faktum Områdefornyelsen blandt andet er sat i verden for at udfordre. Da Netværkslaboratoriet kom til Vesterbro, havde Camilla allerede været med til at mobilisere en arbejdsgruppe på omtrent 100 borgere omkring Enghave Parken. Men det er svært at inkludere børn og unge i processen med at forny parken gennem møder, referater og dagsordener. Vores samtaler med Camilla, Ina og de unge brugere af BKS, inspirerede os til at forsøge at sætte en anden slags møde op. Det er altid en udfordring at skabe en inkluderende ramme, hvor vi kan tale om tingene på en ny måde. Udfordringen viser sig ofte som en spænding imellem det målrettede og det ikke-målrettede. Det vi antager er det fælles mål for samtalen, forandrer sig altid i processen. Det lærte Netværkslaboratoriet i samarbejdet med Camilla, Ina og børnene i kælderen.

Enghave Park

VI GLEMTE AT LYTTE TIL HVAD BØRNENE HAVDE LYST TIL AT TALE OM

Netværkslaboratoriet starter altid med *det der er*. Men vores idé om hvordan vi får øje på hverdagslivet blev alligevel udfordret i vores samtaler med børnene. Vores første indskydelse var at bede børnene om at give os en rundtur i parken, og fortælle hvilke områder de benyttede mest, og hvad de lavede. Vi havde i forvejen mødt mange af børnene i parken, og vi vidste at de ofte brugte den i mange timer i løbet af eftermiddagen. Vi fik nogle rundvisninger, hvor vi også bad børnene tage billeder, og vi tog nogle snakke der fulgte op på det vi havde set. I den proces fungerede Ina som en slags ambassadør for projektet. Hun blev vores genvej til at starte samtalerne med børnene hurtigt op, fordi hun allerede havde opbygget stærke relationer til dem. Børnene var meget imødekommende og velvillige, men de havde samtidig hovedet fuldt af rigtig mange andre ting. Vi fik det indtryk at børnene høfligt forsøgte at imødekomme vores ønsker, men at det rent faktisk var lidt besværligt at få dem til at tale om parken. Vi overvejede forskellige formater der ville kunne åbne samtalen, men vi fik først hul på bylden, da vi forstod at vi snakkede om det forkerte. I vores begejstring for at inkludere børnene i fornyelsen af parken, blev samtalerne hele tiden rettet mod hvordan parken kunne udvikles til glæde for børnene, men det endte mere i høflige svar end i ærlig interesse. Vi blev, som kulturarbejderen i kælderen, nødt til at brede vores målrettede projekt ud, og i stedet fokusere på dialogen som et mål i sig selv. Vi blev nødt til at tage afsæt i det der interesserede børnene, og lægge vores egne idéer om en fornyelse af parken væk.

ET MØDE OM EN BOG

Hvordan kan det være at en meget stor gruppe børn og unge finder det attraktivt at komme i kælderen under Kulturanstalten hver mandag, onsdag og fredag? Da Netværkslaboratoriet begyndte at interessere sig for den historie, deltog børnene med en helt anden interesse.

Vi satte os for at tilbyde børnene at fortælle deres historier om livet i kælderen gennem en bog. Materialerne til bogen blev hentet i de samtaler vi havde haft med børnene. Eksempelvis i form af talebobler med udsagn og gennem billeder af de steder de havde fortalt om. Børnenes historier handlede ikke kun om kælderen, men også om Enghave Parken, om fodboldburet oppe ved Enghave station og om Toves Galleri. Vi tog billeder af kælderen, og de forskellige steder i Enghave, og inviterede børnene til at være med til at lave en bog om deres hverdag i Enghave en fredag eftermiddag i biblioteket.

DET HELE SKER I MØDET

Meningen med mødet er mødet. Også selvom der kommer en bog ud af det. Det var et meget bevidst valg fra vores side at vi placerede workshoppen i biblioteket lige over BKS, og åbnede døren ned til kælderen. Hans, der lige var blevet ansat på Kulturanstalten som ungebibliotekar, havde vagten den eftermiddag. Han fik opgaven med at tage billeder af workshoppen, når arbejdet tillod det. Det var første gang Hans mødte børnene fra BKS. Det var også første gang Camilla mødte børnene. Hun filmede workshoppen med et lille handycam, mens Ina og Sissel, som havde inviteret til workshoppen, præsenterede børnene for billedmaterialer og spørgsmål til bogen. Formatet var helt enkelt. Børnene arbejdede med bogen i grupper på to eller tre. På skift kom de hen til bordet og blev taget igennem forskellige trin. Hver gruppe fik to opslag.

Vi præsenterede børnene for en overskrift til hver side. Vi spurgte dem:
Hvis dette er overskriften, hvad skal siden så fyldes ud med?

Mødet mellem børnene fra BKS, Hans fra biblioteket, Camilla fra Områdefornyelsen og Ina og Sissel er et bud på hvordan det åbne kulturværksted, og idéen om samproduktion kan skabe rammerne for en engageret dialog. Vores bud er at starte med interessen for dialogen og mødet i sig selv. Formatet spiller en afgørende rolle for hvad vi kan snakke om og hvordan. Hvis vi vil tale med de borgere der ikke af sig selv tilmelder sig arbejdsgrupper eller går til borgermøder, må vi turde eksperimenterere med formatet, og være villige til at starte samtalen et andet sted. Det er ikke sikkert at samtalen altid vil forløbe som vi har forestillet os, men hvis vi vil engagere borgere i vores idéer, er vi nødt til at ville mere end at indhente information til det projekt vi arbejder på. På samme måde kan vi sige, at hvis biblioteket i sin kerne skal forstås som et offentligt rum med tag på, hvis erklærede program er den lige og frie adgang til viden og fællesskab, så er der en løbende udfordring med at holde dørene åbne. Ikke mindst for de borgere og netværk der udfordrer de mere etablerede forestillinger om hvad et bibliotek og et kulturhus kan være.

Workshop i Kulturanstaltens bibliotek. Sissel og Ina viser billeder frem, mens Camilla filmer

**BYDELSLABORATORIET
ER IKKE NOGET VI HAR,
DET ER NOGET VI ER!**

BYDELSLABORATORIET

I maj 2012 åbnede Bydelslaboratoriet på Biblioteket i Nordvest. Bydelslaboratoriet ligger på Bibliotekets 2. sal, og er placeret sammen med lokaludvalgets sekretariat og Bibliotekets medborgercenter. Idéen med Bydelslaboratoriet er at give borgere i Bispebjerg og Nordvest en platform, hvor der kan arbejdes med idéer og projekter til gavn for bydelen. Det er helt bevidst at Bydelslaboratoriet er placeret i forlængelse af medborgercentrets og lokaludvalgets lokaler.

Bydelslaboratoriet tilbyder borgere og projektmagere i bydelen, et sted at gå hen med deres projektidé. Rummet er tænkt som en åben arbejdsplatform, hvor alle kan komme ind og få støtte og vejledning i huset, og samtidig forhåbentlig gøre brug af de mange forskellige netværk som både medborgercenter og lokaludvalg er i løbende berøring med. Både Jan, der er chef for Kultur Nord, og Mikkel, der er leder af Bibliotekets medborgercenter, ser Bydelslaboratoriet som et eksperiment. Bydelslaboratoriet er den fysiske manifestation af Bibliotekets ønske om at byde bydelen op til dans. Eksperimentet består i at finde ud af hvordan rummet skal tages i brug.

MEDBORGERCENTRET ER IKKE NOGET VI HAR, DET ER NOGET VI ER!

Som udviklingskonsulent og projektleder for medborgercentret på Biblioteket består meget af Mikkel's arbejde i at skabe forbindelser mellem forskellige netværk i lokalområdet. Den primære opgave er at få ting til at ske, at få idéer til at vokse, og at vende Biblioteket ud mod bydelen. Medborgercentret udvikles sammen med lokale partnere, netværk og borgere. Arbejdet har blandt andet resulteret i at Biblioteket nu tilbyder gratis retshjælp, konflikthåndtering og en masse sommeraktiviteter for kvarterets børn og unge i Feriencamp Cool Summer projektet. Når biblioteket arbejder som et medborgercenter skubbes institutionen længere ud mod det åbne sociale og kulturelle byrum. På samme tid udfordres idéen om hvilke aktiviteter et bibliotek kan tilbyde, og visionen om at gøre kulturenhederne til bydelens centrale kultursociale omdrejningspunkt rykker nærmere. Ifølge Mikkel handler det om hele tiden at være i proces med det lokale. Medborgercentret er ikke et tilbud i traditionel forstand, men mere en særlig måde at arbejde på. Derfor, understreger Mikkel, er medborgercentret ikke noget vi har, det er noget vi er, eller noget vi sammen bliver til, når vi orienterer os mod at skabe nye brede samarbejder omkring sociale og kulturelle fællesskaber i bydelen. Mikkel indtager en friere rolle end bibliotekarere normalt gør, fordi hans arbejde ikke er knyttet op på den fysiske samling. Der er naturligvis masser af overlap, for mange af hans kollegaer arbejder ud fra samme tankegang, og det er netop pointen. Medborgercentret er ikke en bestemt service eller et bestemt sted i biblioteket. Arbejdet udfolder sig i princippet overalt i institutionen.

MATCH-MAKING

Frederik er studentermedarbejder i lokaludvalgets sekretariat. Til daglig sidder han med mange af de ansøgninger der bliver sendt ind til lokaludvalget. Meget af arbejdet går ud på at hjælpe folk med ansøgninger. Det er især foreninger og personer med erfaring indenfor søgning af fondsmidler Frederik har kontakt til, og det meste foregår over mail. Men det er nu ikke altid at det forholder sig sådan. Der findes også mindre erfarne projektmagere. Et eksempel er Ubah, en somalisk kvinde der har startet en multikulturel kvindeklub på Tagensvej. Frederik har oplevet, hvordan det for en borger som Ubah kan være noget af en udfordring at søge penge. Det kræver hårdt arbejde og vedholdenhed, når man ikke kender systemerne, og når dansk er andet sprog. Frederik er overbevist om at der er meget de forskellige ansøgere kan lære af hinanden. Både dem der har fået afslag, og dem der har fået tildelt støtte. Men det er en udfordring at skabe et netværk hvor erfaringerne løbende kan deles. I et forsøg på at starte dialogen på tværs af ansøgerfeltet, har Frederik blandt andet været med til at arrangere en netværksdag. Her blev forskellige aktører, der har søgt penge hos lokaludvalget, inviteret op på Biblioteket til en fælles snak om muligheder og udfordringer. Arrangementet var faktisk en stor succes, og succesen viser at der er et behov. Frederik håber at Bydelslaboratoriet måske med tiden kan gå hen og blive en levende platform, der kan styrke opbygningen af nye netværk. Det er slet ikke nok at informationer om bydelspuljen og projekter er tilgængelige på lokaludvalgets hjemmeside eller på Bispebjerg.dk.

Kauf- und Verkaufsvertrag
Zwischen dem Käufer und dem Verkäufer
über den Kauf von Waren.

1. Artikel: Der Käufer hat sich verpflichtet,
den Verkäufer für die Lieferung der
Waren zu bezahlen.

2. Artikel: Der Verkäufer hat sich verpflichtet,
die Waren an den Käufer zu liefern.
Der Käufer hat sich verpflichtet,
den Verkäufer für die Lieferung der
Waren zu bezahlen.

3. Artikel: Der Käufer hat sich verpflichtet,
den Verkäufer für die Lieferung der
Waren zu bezahlen.

RUM TIL NYE FÆLLESSKABER

Både medborgercenteret, som Mikkel beskriver det, og Bydelslaboratoriet, som en åben platform for samproduktion og udforskning, taler lige ind i hjertekulen af Netværkslaboratoriet. Da Netværkslaboratoriet indledte sin anden runde hos Kultur Nord, stod Biblioteket lige på tærsklen til at skulle indvie Bydelslaboratoriet. Selvom der var en klar vision og idé med rummet, og selvom både placering og indretning var tænkt nøje med ind i vision og idé, var processen med at fylde indhold i rummet, på daværende tidspunkt, stadigvæk ganske åben. Både laboratoriet og medborgercentret udmærker sig ved et særligt engagement. De er på samme tid et rum og en proces. Hverken centeret eller laboratoriet er bundet til et bestemt sted. Medborgercentret er ikke noget man *får* når man går op på Mikkels kontor. Det er en måde at arbejde på. Netværkslaboratoriet er heller ikke blot et specifikt format som f.eks, dukkescenariet. Netværkslaboratoriet er et særligt engagement med byen som dukkescenariet er med til at udfolde. Vi tror det samme kan siges om Bydelslaboratoriet. I dette tilfælde starter vi imidlertid med et bestemt sted, nemlig med et bestemt rum på 2. sal i Biblioteket. Når visionen er at skabe en åben platform for idéudvikling og lokalt samarbejde, bliver det næste og centrale spørgsmål derfor: hvordan kan det gøres? Hvordan kan vi skabe et levende rum? Det var hvad Netværkslaboratoriet satte sig for at udforske nærmere.

Vi startede vores udforskning af det nye Bydelslaboratorium ude i bydelen. Der er en interessant spænding imellem den vision der skitserer Bydelslaboratoriet som arbejdsplatform for projektmagere, og den vision der skitserer Bydelslaboratoriet som en åben platform for samproduktion og fælles udforskning. Ved første øjekast virker forskellen måske ikke så stor, men Mikkels og Frederiks historier understreger at lokalt netværksarbejde handler om mere end at stille et projektrum til rådighed for entreprenante kulturaktører.

Derfor tog vi på besøg rundt i bydelen, ad en rute Mikkel og Frederik havde foreslået os. Vi ville undersøge hvad der rørte sig i bydelen, og hvordan de forskellige netværk arbejdede. Vi var interesserede i hvilke typer af rum vi kunne få øje på, og hvordan de kunne forbindes til det nye Bydelslaboratorium.

Naboskabshaverne: I gårdområdet ved Stærevej 32 er der en række højbede som beboerne i området deler og passer i fællesskab. Anders, der er boligsocialmedarbejder i Fuglekvarteret, har startet projektet op. Naboskabshaverne giver folk noget at være fælles om, og noget at mødes om.

Cirkusvognen: Maren og Connie fra Sokkelundlille tager rundt med deres cirkusvogn i kvarteret. Cirkusvognen er en måde at lege sig til nye møder på.

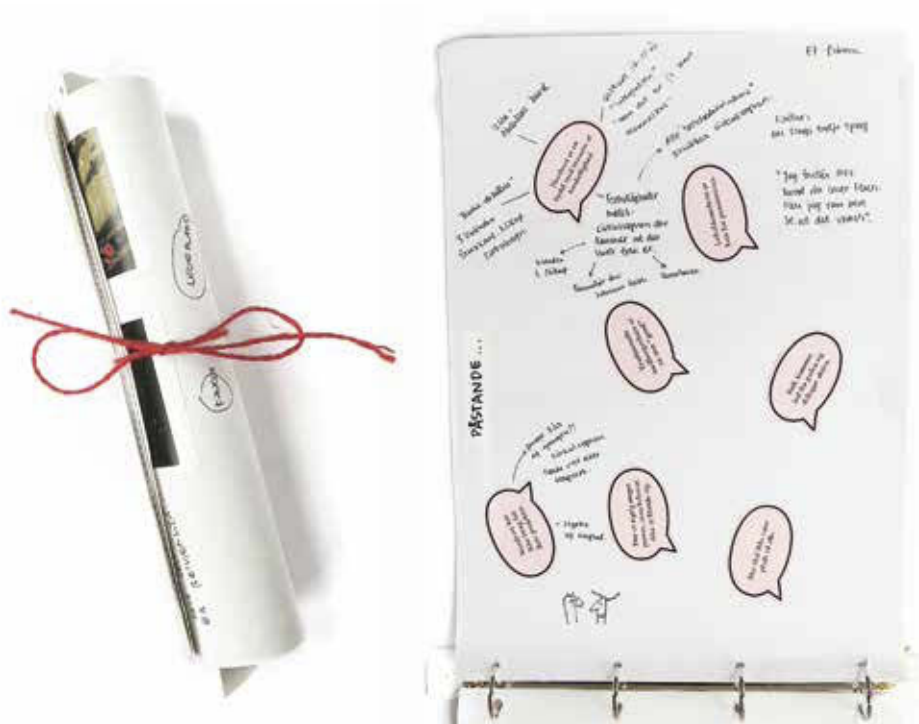

Ubahs kvindeklub: Ubah har startet en kvindeklub i Bispebjerg. Motivationen for at starte klubben var at skabe et mødested for områdets kvinder der, ifølge Ubah, ellers ville sidde derhjemme i deres lejlighed. Klubben holder til i en stuelejlighed, og de besøgende kvinder kommer lidt efter lidt, for at snakke, spise kage og måske bruge symaskinerne.

EN SCRAPBOG SOM VÆRKTØJ

På vores rejse rundt i kvarteret havde vi en scrapbog med. Den indeholdt forskellige påstande. Det kunne fx være påstande som: "Folk kommer ind fra gaden og deltager aktivt" eller "Lokaldemokrati er kun for pensionister". Det var påstande vi var stødt på i vores samtaler. Under vores besøg bad vi folk tage fat i de påstande de synes var interessante, og derefter at skrive deres kommentarer til påstandene ned i bogen. Arbejdet med at fylde scrapbogen ud, gav folk noget at snakke op imod. Og det gav os mulighed for at fastholde samtalen, så vi kunne tage det vi havde hørt med tilbage til Mikkel og Frederik.

Vi tog ikke ud til folk med vores idé om et bydelslaboratorium. Vi var mere interesserede i at få indblik i det netværksarbejde der allerede foregår rundt omkring i bydelen. Scrapbogen var et forsøg på at cirkulere nogle af de påstande som vi var faldet over, og se om de kunne hjælpe med at generere nye vinkler på lokalt netværksarbejde.

Scrapbogen som vi medbragte på vores rejse i kvarteret

PÅ VEJ MOD ET FÆLLES SPROG

Vi betragter Netværkslaboratoriets arbejde med Bydelslaboratoriet som et forsøg på at skabe et levende rum. Bydelslaboratoriet er i lige så høj grad en vision som et rum, og hvis vi vil insistere på den dobbelthed, bliver vi nødt til at starte med at konkretisere visionen. Vi skal kunne se konturerne af visionen for at tage rummet i brug. Hvad betyder det eksempelvis at rummet skal være en åben platform for lokale borgere? Hvordan kan vi arbejde for at Bydelslaboratoriet understøtter og udvikler lokale netværk?

Vores eksperiment bestod i at få de billeder og historier om lokalt netværksarbejde, som vi var stødt på, til at tale sammen med Mikkel og Frederiks visioner for Bydelslaboratoriet. Derfor blev vi nødt til at genfortælle de historier vi havde fået fortalt, på en måde så Mikkel og Frederik kunne snakke med om dem.

Netværkslaboratoriet handler også her om at skabe et fælles og konkret sprog der sætter borgerne og kulturarbejderne i stand til sammen at tale konstruktivt om fremtiden. Vi gør det ved at samle på historier. Det er ikke utrolige eller fantastiske historier vi leder efter. Hverdagen rummer ofte en lille åbning, eller en sjov skævhed, der giver os lov til at træde ind i samtalen på en ny måde. Det er ofte når vi i fælleskab får øje på de åbninger, at vi får etableret det fælles sprog, der er så vigtigt for at samtalen kan blive produktiv.

HVAD KAN ET BYDELSLABORATORIUM VÆRE?

Vi befinder os i Bydelslaboratoriet en eftermiddag i maj. Rundt om bordet bagerst i lokalet sidder Mikkel og Frederik sammen med Sissel og Sofie. Sofie er studerende på Kunstakademiets Designskole. Hun har sammen med sin medstuderende Rasmus, hægtet sig på Netværkslaboratoriet, og været en del af teamet omkring udforskningen af Bydelslaboratoriet.

På bordet ligger fire storyboards som er blevet udviklet i løbet af workshoppen. Øverst på hvert storyboard har Netværkslaboratoriet stillet et spørgsmål. Mikkel og Frederik vælger at arbejde med forskellige spørgsmål, og de bruger de forskellige historier som Netværkslaboratoriet har taget med, til at komme med deres bud på hvordan der kan arbejdes i Bydelslaboratoriet. På hvert storyboard er der plads til at beskrive visionen for Bydelslaboratoriets fremtidige arbejde gennem tre trin: før, under og efter.

Mikkel og Sissel arbejder med at svare på spørgsmålet: "Hvad kan Bydelslaboratoriet samarbejde med sine naboer om?" Mikkel lægger vægt på historierne om Naboskabshaverne i Fuglekvarteret. Plantekasserne bliver en metafor for noget vi alle sammen er fælles om at passe, og Mikkel siger at det sagtens kunne være den nye plads ude foran Biblioteket, som ikke er færdig endnu. Det leder til idéen om en nabostafet, hvor Bydelslaboratoriet står for at arrangere en ugentlig eller månedlig rundtur. Mikkel forslår at Biblioteket starter med at besøge Ungdomshuset, som så kunne besøge moskéen, der derefter kunne tage over på Valmuen o.s.v.

***HVAD NU HVIS BYDELSLABORATORIET
SAMARBEJDER MED BØRNENE, SOM
KOMMER PÅ BIBLIOTEKET EFTER SKOLE?***

Frederik og Sofie arbejder med idéen om at få et undervisnings-element ind i Bydelslaboratoriet. Frederik har valgt spørgsmålet: "Hvad nu hvis Bydelslaboratoriet samarbejder med børnene der kommer på Biblioteket efter skole?" De to scenarier leder til en snak om hvorvidt Bydelslaboratoriets arbejde bedst forstås som en form for undervisning eller formidling, eller om kernen i stedet bliver at agere bindeled mellem forskellige aktører. Men det viser sig faktisk at være to sider af samme sag:

Frederik: *"Men jeg vil jo bare gå ned og banke på hos Valmuen (et heroinudleveringssted) og sige: – Jeg kommer fra Bydelslaboratoriet, kom lige med herop og se det sted vi har. Så vil vi sætte os med en kop kaffe og så vil jeg sige til dem: – I har faktisk muligheden for at skabe en fortælling om jeres sted og de folk der kommer nede hos jer. I har muligheden for at formidle en fortælling her, som er anderledes end den fortælling børnene har i forvejen. Så når børnene går ned forbi Valmuen, og ser ham der står og drikker en guldbajer med en joint i hånden, så har de en anden fortælling om det her menneske, end den de måske har fået hjemmefra..."*

Historierne skaber den fælles referenceramme og spørgsmålene forbinder historierne med Bydelslaboratoriet. Hverdagsfortællinger og 'hvad-nu-hvis'-spørgsmål er grundsubstansen i de materialer der arbejdes med i Netværkslaboratoriet.

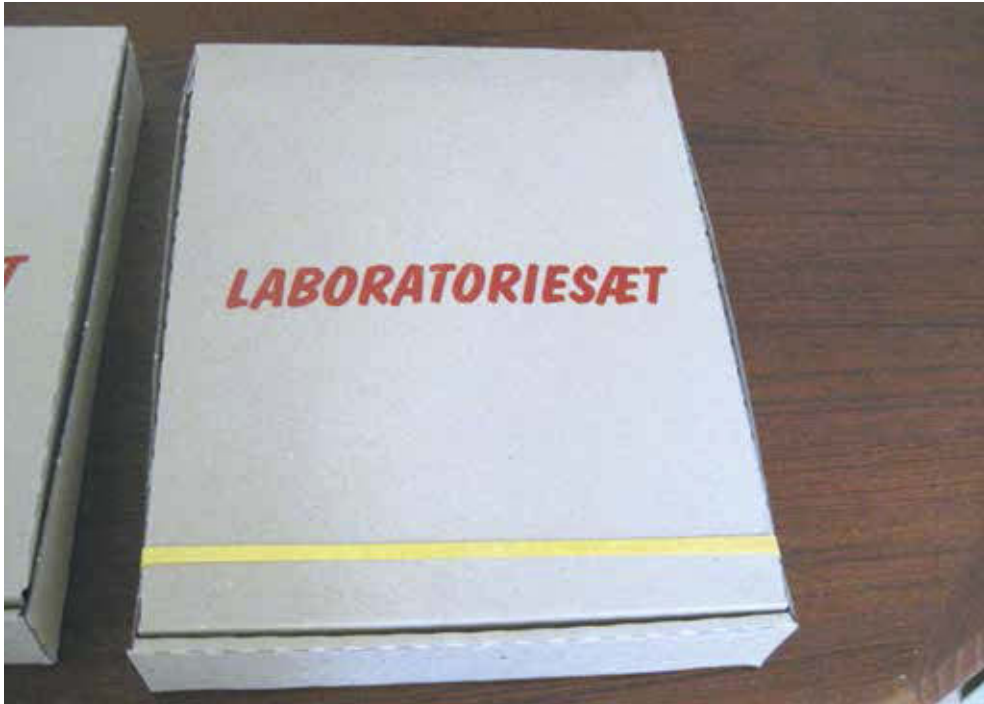
Vi udforsker materialerne, hverdagsfortællinger og 'hvad-nu-hvis'-spørgsmål i særlige formater. Organiseringsprincippet kan variere, men formatet skal bevæge materialerne mod nye fortællinger og idéer. Formatet skal understøtte skabelsen af et scenarie, som fx storyboardet gør det. Det skal hjælpe os med at starte en spekulation om fremtiden, som i sidste ende kan blive til en ny og konkret fortælling om hvordan den nære fremtid kan se ud.

Workshoppen i Bydelslaboratoriet

Sissel og Frederik producerer storyboards

Vi afsluttede forløbet i Bydelslaboratoriet med at producere et laboratoriesæt til Mikkel og Frederik

Laboratoriesættet indeholdt fire fortællinger fra bydelen, to scenarier fra vores workshop, storyboards og billeder

Fitness 2720

DET LOKALE DEMOKRATI HAR BRUG FOR KULTUR- ENHEDERNES NETVÆRK!

Walk & Talk

Forebyggelsescenter

Vanløse

Helse Kompa

LOKALUDVALGET HAR BRUG FOR KULTURENHEDERNES NETVÆRK!

Kulturgruppen i Vanløse Lokaludvalg har i et par år ønsket at afholde en Kulturkonference. Lokaludvalget holder til på Kulturstationen, men mangler alligevel den daglige berøringsflade med kulturlivet rundt omkring i Vanløse. Det handler både om hvordan penge skal fordeles, men også om hvilke idéer der skal tages med videre ind til Borgerrepræsentationen. Alle borgere der synes de har et godt projekt kan selvfølgelig søge penge hos lokaludvalget, og alle er velkomne til at stille forslag til nye initiativer. Men selvom åbenhed og lige adgang er princippet i den lokaldemokratiske struktur, betyder det ikke nødvendigvis at der er en løbende og levende dialog med kulturlivet i byen. Det er på den baggrund, at lokaludvalget har bedt Kulturstationen om at stå for at arrangere en konference, hvor lokalpolitikere og borgere kan møde hinanden, til en åben dialog om kulturlivet i Vanløse. Kulturstationen kan påtage sig opgaven fordi det at fremme udveksling i lokalmiljøet, er præcis det de arbejder med til dagligt. Formålet med konferencen er at styrke de lokale netværk, men det er lige så vigtigt at der i løbet af konferencen kommer nogle konkrete idéer på bordet, som der kan arbejdes videre med.

DER ER BRUG FOR KREATIVITET I DIALOGEN

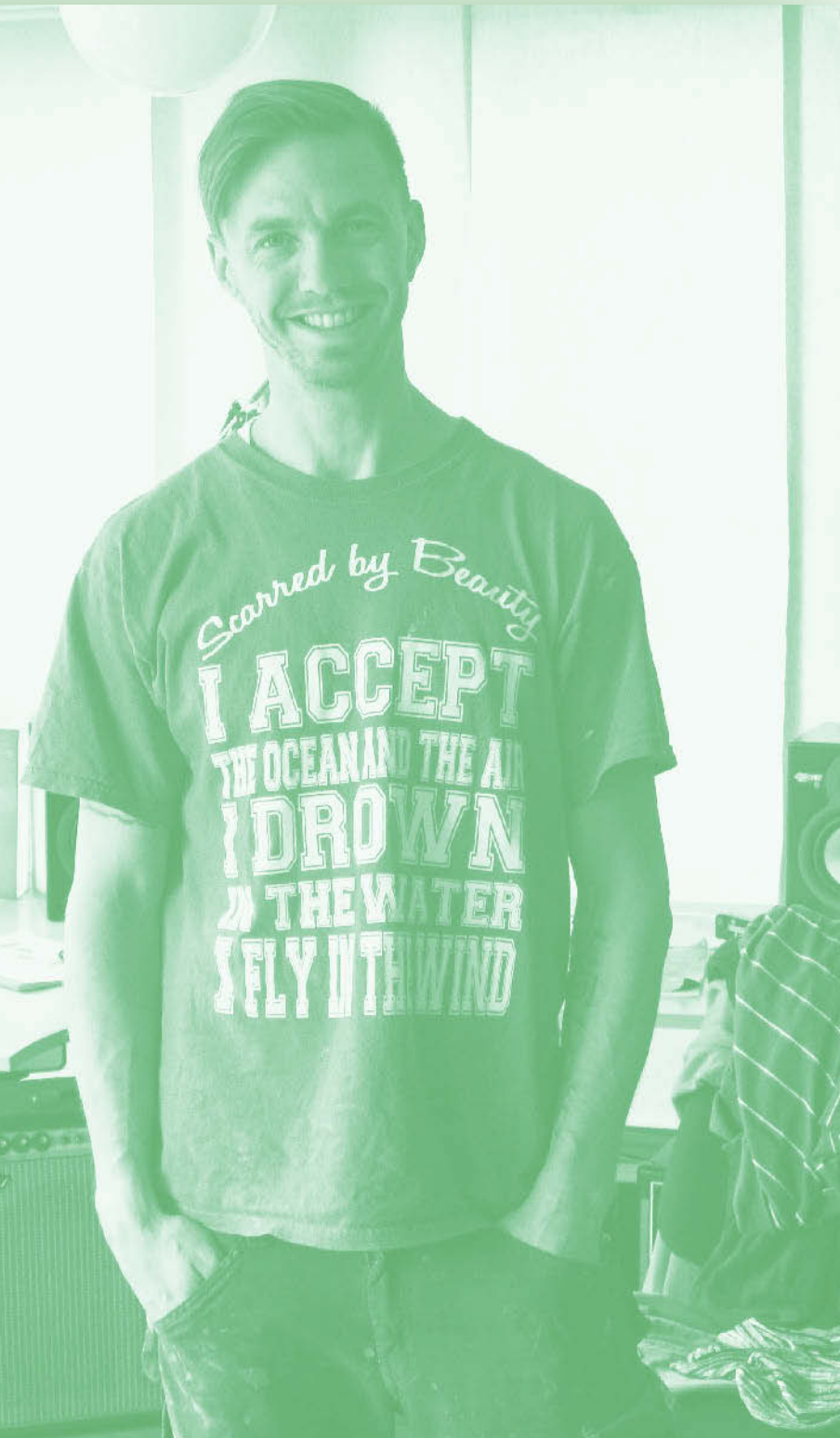
Vi havde sammen med Hannah rigtig gode erfaringer fra den første afprøvning af Netværkslaboratoriet i Vanløse. Her brugte vi dukkescenariet som format til at etablere en dialog mellem Kulturstationens ansatte og borgere i Vanløse. Vores fælles oplevelse var, at vi på den aften ikke alene havde fået skabt nogle konkrete idéer, der hurtigt var blevet taget videre, men at vi også havde startet en samtale om samproduktion mellem lokale og institutionelle netværk på en ny måde. Der var en følelse af at folk sad på kanten af stolen, klar til at gå i gang, da vi efter præsentationen af gruppernes dukkescenarier, åbnede for en debat om, hvordan vi kunne bruge aftenens erfaringer fremadrettet. Vi forlod mødet med en fornemmelse af at folk havde lyst til at arbejde videre, også på tværs af de grupper de havde arbejdet i.

Den fornemmelse af gejst og idérigdom ville vi gerne ramme igen i mødet mellem lokaludvalg og borgere. Med lokaludvalgets henvendelse til Kulturstationen, var der en mulighed for at vise lokaludvalget, hvordan kreativitet og rum til improvisation kan gøres produktivt i det lokaldemokratiske arbejde. Set i lyset af at de fleste lokaludvalgsmøder er drevet fremad gennem dagsordener, talelister og referater, var der selvfølgelig også tale om lidt af et sats. Vi kunne ikke være sikre på, at arbejdet med Netværkslaboratoriet ville blive modtaget med helt samme begejstring af Vanløses lokalpolitikere, som af deltagerne ved det første Netværkslaboratorium på Kulturstationen. Men vi så det som en mulighed Kulturstationen og Netværkslaboratoriet i fælleskab kunne gribe. En mulighed for at bidrage til udviklingen af den demokratiske proces i Vanløse.

HVORDAN KOMMER VI DEN ENTREPRENANTE BORGER BEDRE I MØDE?

Nikolaj er rockmusiker og tømrermester. For nogle år siden overtog han sammen med en partner en gammel hæftemaskinefabrik på Kirkebjerg Allé, der er en del af Vanløses kreative zone. Sammen besluttede de at lave stedet om til øvelokaler. I dag bor Nikolaj i huset foran den gamle fabrik, og det var egentlig da fabrikslokalerne blev fyldt op med musikere, at han begyndte at arbejde for at styrke det lokale musikmiljø i Vanløse. I begyndelsen afholdt han en årlig spillefest for de bands der øvede i huset, men på et tidspunkt begyndte han at snakke med nogle folk nede fra Kulturstationen, om at lave et samarbejde. Det blev til Stairway festivalen, Vanløses egen årlige musikfest, der efterhånden har kørt med succes i en del år. Det der gør Stairway til en stærk begivenhed er, ifølge Nikolaj, at den er bygget af og med lokale kræfter. Den lægger vægt på at præsentere lokale bands sammen med større navne. Når bands der øver på Kirkebjerg Allé spiller til festivalen, så trækker de hurtigt 20–30 personer med hver. Nikolaj påpeger at Stairway Festivalen er blevet helt unik, fordi det er lykkedes at mobilisere lokale netværk omkring den. Det bliver til Vanløses fest, og noget helt andet end at tage ind til København og gå til koncert. Samarbejdet med Kulturstationen kom i stand fordi der var nogle gode folk dernede, der lynhurtigt greb de bolde han kastede op i luften. Et sted som Kulturstationen har en masse power, netværk og ressourcer de kan sætte i spil, det er bare ikke alle der ved det. Det handler rigtig meget om de relationer der bliver skabt, og derfor kan det nogle gange også være en udfordring når folk bliver skiftet ud, eller går på barsel. Det tager tid at lære hinanden at kende, og vide hvordan man forener kræfterne bedst.

VI GLEMTE AT SENDE FRA DEN PERSONLIGE MAIL

En del af arbejdet med at sætte møder op handler nødvendigvis om mobilisering. I Netværkslaboratoriet oplever vi, at den del af arbejdet kan forekomme nærmest usynligt, selvom det er en nok så vigtig del af processen med at få dialogen op at stå. Når Netværkslaboratoriet eksempelvis tager ud og besøger Nikolaj, eller dumper ind til kaffe hos Tjatjana og Cirkus Panik, så er mødet ikke bare en indsamling af information, eller en parentes i forhold til det 'rigtige' møde, der kommer senere, når vi laver en workshop. Det er selvfølgelig en helt anden type dialog vi tager over kaffen på Skjulhøj Allé, end den der udspiller sig når vi senere møder Tjatjana igen i en workshop på Kulturstationen. Men mødet og arbejdet med mobilisering er en del af processen, ikke bare midlet til et mål.

Kommunikation og formidling *om* noget, er hele tiden med til at producere rammerne for om og hvordan den videre dialog kan fortsætte. Det gælder også for arbejdet i workshoppen. Dukkescenariet, hvor deltagerne laver en historie *om* noget, kan få en effekt i den 'virkelige' verden, udenfor workshoppen, fordi folk møder op som sig selv. Ikke som stedfortrædere for andre, men med egne dagsordener og idéer. Her er workshoppen en særlig form for møde, på samme måde som en valgdag er en særlig form for dag. Vi bruger kræfter på at sætte scenen rigtigt, udarbejde materialer og skabe et rum, hvor mødet om eksempelvis dukkescenariet kan blive til noget særligt for deltagerne. Det er noget andet end at snakke over en kop kaffe, men hvis vi ikke forstår hvordan den første kop kaffe er forbundet til det 'koncentrerede nu', der udspiller sig i workshoppen, ja så bliver mødet i workshoppen i bedste fald en adspredelse, der hurtigt går i glemmebogen.

Da vi startede med at udvikle idéer til konferencen, lavede lokaludvalget i samarbejde med Hannah en liste med navne på borgere og foreninger som konferencen skulle nå ud til. Vi startede med et estimeret deltagerantal på 80-100. Da fristen

for tilmelding udløb, 14 dage før konferencen skulle løbe af stablen, var der kun 17 tilmeldte, og en del af de tilmeldte var fra lokaludvalget. Hannah måtte i gang med endnu en mobiliseringsrunde, med telefonopringninger, nye rundsendinger af mails og opsøgende arbejde. I første omgang var invitationen blevet sendt ud fra Kulturstationens mailadresse. Det var først da Hannah i anden omgang sendte invitationer ud fra sin arbejds-mail at tilmeldingerne begyndte at tikke ind. Mange havde end ikke åbnet den første mail de havde modtaget. De troede det var en generel mail alá et nyhedsbrev fra Kulturstationen, fordi den var sendt fra Kulturstationens fælles mailadresse.

Hannahs arbejde med at mobilisere forskellige netværk op til kulturkonferencen viser bare hvor afgørende den personlige kontakt er. I indbydelsen blev folk opfordret til at tage en person med fra deres eget netværk, men der var faktisk ikke særlig mange der reagerede på det. Når der landede en tilmelding i Hannahs inbox, skrev hun derfor tilbage og spurgte hvem i den tilmeldtes netværk, hun kunne sende invitationen videre til. På den måde blev der ved med at komme nye tilmeldinger ind helt op til konferencen. Vi endte med et deltagerantal på 67.

5 HISTORIER DER FÅR 60 MENNESKER TIL AT TALE SAMMEN

I Netværkslaboratoriet foregår en stor del af mobiliseringsprocessen når vi besøger folk. Vi lærer bydelen at kende ved at tage rundt og snakke med folk. Ofte bliver vi peget videre til andre netværk, og i den proces får vi samlet en lille buket af hverdagsfortællinger og billeder, som vi senere kan bruge når vi laver workshops. Det er slet ikke altid vi ved hvad vi leder efter, eller hvilket slags møde vi ender med at iscenesætte. I starten af projektet arbejdede vi med en meget åben dagsordenen. Både på Vesterbro og i Nordvest var det først da vi kom ud til kulturenhederne, at vi gennem det første udforskende arbejde så, at der lå spændende muligheder i at arbejde med henholdsvis Børnekulturstedet og Områdefornyelsen og Bydelslaboratoriet. Med kulturkonferencen i Vanløse forholdt det sig lidt anderledes.

Baseret på erfaringerne fra det første besøg i Vanløse, var det ikke svært at sige ja, da Hannah foreslog at Netværkslaboratoriet skulle være en del af kulturkonferencen. Vi vidste altså, da vi genoptog vores engagement i Vanløse i september 2012, at vi skulle arbejde med et møde mellem lokale kulturnetværk og lokaludvalget. Vi havde dermed en mere konkret ramme og opgave at forholde os til. Vi vidste også, at Netværkslaboratoriet på Kulturkonferencen ville adskille sig fra vores tidligere eksperimenter, alene af den grund at der formentlig ville blive tale om et langt større deltagerantal end i de foregående workshops.

Det er jo altid sådan at vi aldrig helt kan være sikre på hvem der i sidste ende dukker op til en workshop. Selvom den mere antropologiske del af arbejdet, det vil sige den del af processen hvor vi leder efter fortællinger og billeder af hverdagen også er en del af mobiliseringsprocessen, kan vi ikke regne med at alle vi inviterer dukker op. Det er især tilfældet når det handler om at iscenesætte store workshops med mange deltagere. I Bydelslaboratoriet i Biblioteket på Rentemestervej lavede vi et Netværkslaboratorium med Frederik fra lokaludvalget og Mikkel

fra medborgercentret. Her er mobiliseringsprocessen selvsagt en anden, fordi der ikke er tale om et åbent møde. Da vi lavede en workshop med børnene fra Børnekulturstedet og Områdefornyelsen, brugte vi lang tid på at bygge gode relationer til børnene inden vi satte mødet op. Mødet var åbent i den forstand at vi inviterede alle børnene fra Børnekulturstedet, også dem vi ikke havde talt med i forvejen. Vi satte opslag med invitationer op i Børnekulturstedet og i biblioteket, og lige til det sidste var vi i tvivl om børnene rent faktisk ville dukke op. Med kulturkonferencen i Vanløse var vi klar over, at Hannah ville stå for det overordnede mobiliseringsarbejde, men vi tog naturligvis ud og besøgte folk på listen, med et håb om at de også ville dukke op til konferencen. Listen af inviterede til kulturkonferencen var så lang at vi kun kunne nå at samle historier om en mindre del af deltagerne. Vi gik efter at få forskellige historier, nogle fra lokale autonome kulturproducenter og nogle fra institutionelle netværk, i håbet om at generere spørgsmål, der kunne vække dialogen på konferencen.

Når vi skal geniscenesætte de historier vi har fået fortalt til en bredere kreds af deltagere, er det vores opgave at åbne historierne. I forbindelse med kulturkonferencen i Vanløse arbejdede vi eksempelvis med historien om Lønstrupgård, en boligforening i Vanløse, og Majbrit, boligsocialmedarbejder fra Lønstrupgård. Vi syntes historien om Lønstrupgård og Majbrit var interessant, fordi deres kulturaktiviteter omkring et beboerhus havde skabt en ny måde at være sammen på i boligforeningen. Vi faldt også for historien om Tjatjana og Poul og deres lille familiecirkus på Skjulhøj Allé. Rundvisningen i deres nye cirkusmanege i baghaven var et godt bud på en alternativ kulturarena på en villavej. Princippet for at geniscenesætte historier som disse i en workshop kan formuleres meget simpelt med ordene "show don't tell". Hverdagshistorierne er ikke et symbol eller en repræsentant for noget andet. Arbejdet med at åbne historierne

handler om hvilke interessante spørgsmål historierne kan stille. Vi lægger vægten på, ikke så meget hvad historien betyder, men hvordan den kan bruges til at tale med. Vi supplerer historierne med et 'hvad-nu-hvis'-spørgsmål. Historien om Lønstrupgård og Majbrit ledte eksempelvis til følgende spørgsmål: "Hvad nu hvis kulturarrangementer i Vanløse er motor for nye sociale engagementer?". Den lille konkrete historie, og det fremadrettede 'hvad-nu-hvis'-spørgsmål, giver deltagere med forskellige dagsordener og interesser mulighed for at spekulere med historierne i fællesskab.

EN LØRDAG I NOVEMBER

Det er sidst på formiddagen en lørdag i november. I Heerup- og Kvansalen på Kulturstationen Vanløse sidder folk i grupper på fem til syv stykker og arbejder med en samling af kort. Kortene beskriver med få linjer og billeder hvordan der arbejdes med kultur i Vanløse. Der er omkring 65 mennesker samlet her. Næsten halvdelen er udøvende forfattere, musikere, sangere, skuespillere eller kunstnere. Godt ti er politiske aktive i Vanløse. Omkring ti arbejder med kultur ud fra en social og sundhedsmæssig vinkel. Resten arbejder indenfor kulturområdet som selvstændige, frivillige, undervisere og ledere, og flere har forskellige hatte på, som selvstændige, udøvende, frivillige og politisk aktive. Deltagerne er i færd med at se på de kort med historier der er placeret på bordene. På hvert lille kort er en historie, som deltagerne allerede er blevet præsenteret for på en Power Point i introduktionen til workshoppen. De studerer historierne på skift. Nogle deltagere er hurtige til at vælge et kort. Andre sidder længe og snakker frem og tilbage med de andre i gruppen. Lydniveauet er forholdsvist højt i salen, men deltagerne samler sig om deres eget koncentrerede arbejde med at vælge historier rundt omkring ved bordene.

Der vælges historier på workshoppen i Vanløse

KORT DER FORTÆLLER

Deltagerne bliver bedt om at vælge det kort de finder mest interessant, og fortælle de andre i gruppen hvorfor de synes det kort er interessant. Denne manøvre er sat i scene for at etablere en fælles ramme at tale ud fra i grupperne, som er sammensat af folk med forskellige baggrunde og interesser.

'HVAD-NU-HVIS'

Nederst på hvert kort er der et 'hvad-nu-hvis'-spørgsmål. Spørgsmålet samler en pointe fra historien på kortet, og lægger op til, at deltagerne kan tale deres egen fortolkning ind i den lille historie, de er blevet præsenteret for. 'Hvad-nu-hvis'-spørgsmålet er vigtigt for at få deltagerne til at tænke fremad med de historier der er blevet lagt frem. En vigtig pointe er imidlertid, at 'hvad-nu-hvis'-spørgsmålet ikke blot peger ud i det blå, men er forankret i den konkrete historie som deltagerne har valgt. Vekslen mellem det meget konkrete her og nu, og det mulige og potentielle vi endnu ikke har formuleret er meget afgørende. Spændingen mellem det der *er*, og det der *kan blive*, udfoldet gennem materialer af billeder og historier, er kernen i Netværkslaboratoriets arbejde.

Hvad nu hvis vi tænker kultur og sundhed sammen i nye fællesskaber?

Hos Cirkus Panik på Skjulhøj Allé er der hver tirsdag cirkusskole for børn og familier, hvor der trænes i artisteri, balance og klovnerier.

Hvad nu hvis lokale kulturproducenter er med til at hive kulturen med ud på sidegader og villaveje?

Lokaludvalget ringer til Lønstrupgårds unge når de skal bruge arbejdskraft til kulturelle arrangementer.

Hvad nu hvis kulturarrangementer i Vanløse er motor for nye sociale engagementer?

Hvad nu hvis kulturarbejde drejer sig om at mobilisere lokale kræfter?

TI BUD PÅ FREMTIDENS KULTURNETVÆRK I VANLØSE

Netværkslaboratoriet på kulturkonferencen producerede ti scenarier. Ti små historier der kom med bud på nye samarbejder og projekter i Vanløse. Lokalpolitikere var med i grupperne og arbejdede på lige fod med de inviterede deltagere. Alle scenarierne blev optaget på video, så deltagerne fik mulighed for at se hvad de forskellige grupper havde arbejdet med.

KULTUROPTOGET

En gruppe borgere er mødt op en lørdag formiddag for at gå rundt i Vanløse og se alle de spændende ting, der foregår. De er med i det nye initiativ, Kulturoptoget. Alle følger med en guide, som fører gruppen op for enden af Jernbane Allé. Her kommer en gruppe skatere og viser en masse ting på skaterbanen. Turen går videre forbi Trykkevældevej til Havenisserne, som slår på tromme, spiller jazz og står på hovedet. Nu er gruppen kommet til Skjulhøj Allé og forfatterstedet Skjulet, hvor publikum hører en strofe af et digt og noget musik. Gruppen går nu til Vanløses cirkusbygning også på Skjulhøj Allé, hvor der er en forestilling, eller hvor man selv kan tage en bold, eller bare sætte sig ned og reflektere over alt det spændende, man har set.

UNGE KULTURAGENTER

En ung studerende på Kulturskolen i Vanløse for Unge bliver sendt ud i bydelen for at hjælpe de ældre med at komme af med deres utryghed ved at færdes i bydelen. Den unge kulturagent tager hen til en ældre borger, som han interviewer. Hvordan er det at være ældre i Vanløse, spørger den unge. Den ældre tør ikke gå ned på stationen, fordi der mangler lys. Den unge kulturagent går videre med problemet til sin lærer, og læreren har en kontakt til en lyskunstner. Hun har lavet en fin skulptur som den unge arbejder videre med. Lokaludvalget beslutter at støtte projektet med økonomiske midler, og nu kan den ældre føle sig tryggere i byen om aftenen.

KLASSISK, ROCK OG ZUMBA I VANLØSE

Udlejeren af øvelokalerne på Skjulhøj Allé, dirigenten af Hyltekoret og zumbaunderviseren fra Lønstrupgård savner alle inspiration. Alle har tænkt, at det kunne være pragtfuldt med en form for samarbejde mellem den rytmiske og den klassiske musik. For at få et stærkere visuelt udtryk, får de den idé at zumbaunderviseren kan instruere de stive rockmusikere. De mødes alle sammen og arbejder i fællesskab på et nyt tiltag, som publikum vil kunne lide – en blanding af klassisk, rock og zumba.

BORGERNE FIK LOKALPOLITIKERNE PÅ BANEN

Efter præsentationerne tog vi en runde med kommentarer fra salen. Dagens konferencier Henning, der selv havde arbejdet i en gruppe med idéer til bevarelse af Vanløse Bio, bad medlemmerne af lokaludvalget om at dele deres indtryk af dagens arbejde i Netværkslaboratoriet. Finn Nesgård, der er valgt ind i lokaludvalget for Hyltekoet, indledte med at konstatere at ikke alle i lokaludvalget er sure gamle mænd. Det blev der grinet højlydt af i salen, men der var alligevel et gran af alvor i den efterfølgende replik:

”Vi er jo sat i verden for at skabe netværk, for at skabe kontakt og for at give rådhuset et større fodaftryk i lokalområdet. Og der er det klart at den homogenitet der er i lokaludvalget, er en begrænsning som dette arrangement har løst noget op for. Jeg sad netop i denne gruppe, med disse skønne kvinder og jeg sagde til dem (Han vender sig mod sin gruppe): – Jamen det hele er der jo. Der er alle muligheder. I kan bare troppe op til lokaludvalgets møder, og så kan i få kontaktfladen! Og så kiggede de bare på mig, og sagde badvrr...”

The background is a solid green color with a subtle, high-angle photograph of a desk. On the desk, there is a white mannequin figure, a laptop, and a mouse. The text is overlaid on this background.

**NETVÆRKS-
LABORATORIET
PÅ VEJ....**

**NETVÆRKS-
LABORATORIET**

NETVÆRKSLABORATORIET PÅ VEJ

Netværkslaboratoriet har siden august 2010 været på rejse rundt i tre københavnske kulturenheder. Med på rejsen har været en dagsorden om samproduktion, en interesse for formater der kan styrke dialogen mellem institution og borger, og en lyst til at eksperimentere. Gennem tætte samarbejder med ansatte og borgere, der til dagligt færdes og arbejder i og omkring de sammenlagte kulturenheder, har Netværkslaboratoriet udforsket og afprøvet tilgange og metoder fra designernes verden. Målet har været at udvide rummet for den åbne dialog på tværs af institution og lokalområder. Netværkslaboratoriet demonstrerer hvordan vi kan arbejde med kulturproduktion som en netværksbaseret aktivitet, ved at skabe en række midlertidige platforme for udveksling og samproduktion. De møder Netværkslaboratoriet har sat i scene, spænder fra en workshop med brugere af et værested på Kulturanstaltens bibliotek, til et møde mellem lokalpolitikere og borgere på en konference i Vanløse. Det fælles for disse møder er, at de starter dialoger på tværs af dagsordener og deltagere, der kan føre til produktive samarbejder med et forandringspotentiale, der rækker ud over det konkrete møde. Ved at iscenesætte hverdagslivets historier, gennem de formater netværkslaboratoriet tilbyder, får deltagerne mulighed for at improvisere sig til nye fælles visioner. Erfaringerne viser at både borgere og medarbejdere vil dialogen, og at samproduktion allerede er en del af den kulturelle dagsorden. Netværkslaboratoriet tilbyder formater, der kan gøre arbejdet med denne dagsorden håndgribelig. I Vanløse er Netværkslaboratoriet allerede blevet en del af Kulturstationens arbejde med lokale netværk, på Vesterbro har Netværkslaboratoriet peget på nye former for samarbejde mellem områdefornyelse og kulturenhed, og i Kultur Nords område har Netværkslaboratoriet bidraget med tilgange og forslag til det fremtidige arbejde i Bydelslaboratoriet. Netværkslaboratoriet er dermed et konkret bud på hvordan kulturinstitutioner kan arbejde eksperimenterede og udforskende, med nye netværk for samproduktion i åben dialog med den enkelte borger.

PROJEKTETS PARTNERE

KULTUR NORD

Kultur Nord omfatter biblioteker og Kulturhuse i Bispebjerg, Brønshøj, Husum og Tingbjerg, samt Kulturhuset Indre By. Kultur Nord rummer en bred vifte af meget forskelligartede kulturtilbud, med ca. 12.000 m² fordelt på 14 forskellige adresser i tre bydele. Kultur Nord har i alt ca. 1,3 mio. årligt besøgende. To af Københavns nyeste kulturinstitutioner, BIBLIOTEKET og Dansekapellet, ligger placeret under Kultur Nord. BIBLIOTEKET på Rentemestervej er Bispebjergs kulturelle omdrejningspunkt, indeholdende: bibliotek, borgerservice kvik, kulturhus, Café Glad, kreative værksteder, Bydelslaboratorium med Lokaludvalg samt radio- og TV-station. Kultur Nord er en del af Kultur- og Fritidsforvaltningen i Københavns Kommune.

KULTURSTATIONEN VANLØSE

Kulturstationen Vanløse er bydelens kulturelle midtpunkt og mødested med kulturhus, bibliotek, borgerservice kvik, lokaludvalg. Årligt finder du 300 kulturelle særrangementer som koncerter, forfatterlounge, teater, foredrag, dans og kreative workshops. Her kan du leje lokaler til de store fester og hverdagens møder. Kulturstationen har årligt 1600 foreningsaktiviteter og møder – og omkring 70 fester. Besøgstallet er 380.000 gæster årligt, og huset er tegnet af Henning Larsens Tegnestue. Kulturstationen Vanløse er en del af Kultur- og Fritidsforvaltningen i Københavns Kommune.

KULTURANSTALTEN

Kulturanstalten rummer bibliotekerne på Vesterbro og i Sydhavnen, Kulturstaldene på Halmtorvet, Kulturhuset i Lyrskovgade og børnekulturstedet på Vesterbro. Hvert år huser Kulturanstalten en lang række festivaler og arrangementer, små som store. Institutionen har på årsbasis omkring 700.000 besøgende, og tilbyder værksteder, mødelokaler, danserum, festlokaler, udstillingslokaler og spillested. Kulturanstalten står til rådighed for gode idéer der kan styrke kulturlivet på Vesterbro og i Sydhavnen. Samlet råder Kulturanstalten over 8000 m². Her er små og store lokaler og aktivitetsrum, og mulighed for at huse mange forskellige kulturinitiativer. Kulturanstalten er en del af Kultur- og Fritidsforvaltningen i Københavns Kommune.

KUNSTAKADEMIETS DESIGNSKOLE

Kunstakademiets Designskole udbyder bachelor- og kandidatuddannelse af designere indenfor et bredt felt fra keramik og mode til visuel kommunikation og interaktionsdesign. Skolens forskning er tværfaglig og bidrager bl.a. med ny viden indenfor designteori og designfaglige metoder. Co-design forskerklyngen, der har stået for skolens engagement i Netværkslaboratoriet, udforsker designprocesser, hvor andre end traditionelle designere deltager. Derudover bidrager klyngen med metoder og teori til en ny faglighed indenfor co-design i krydsfeltet mellem design og antropologi.

Hvordan kan nye formater for dialog mellem kulturinstitution og borgere styrke kulturproduktion i lokale netværk? Med en dagsorden om samproduktion, en interesse for tilgange fra designerens verden, og en lyst til at eksperimentere, har Netværkslaboratoriet siden august 2010 afprøvet og udforsket nye dialogformater i tre københavnske kulturenheder. Netværkslaboratoriet gør historier og billeder af hverdagen til et produktivt omdrejningspunkt for en åben og vedkommende dialog om fremtiden. Denne bog fortæller om Netværkslaboratoriets arbejde i den åbne kulturinstitutionens grænseland.

Det Kongelige Danske Kunstakademis Skoler
for Arkitektur, Design og Konservering
Designskolen